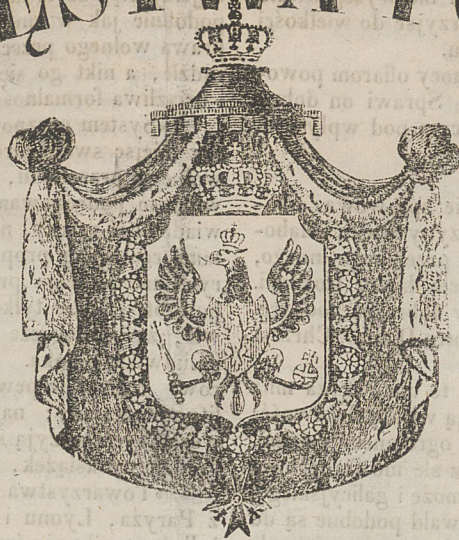

PRZEDPŁATA:
 dwuletnie dla miasta Poznania 1 Tal. 20 Sgr
 na całe Prusy 2 Tal.

INSERATY:

1 Sgr. 3 Fen. od wiersza na 1 szerokości przy-
 mują się tylko w ekspedycji.

GAZETA W. XIĘSTWA POZNAŃSKIEGO

Drukiem i nakładem Drukarni Nadwornej W. Deckera i Spółki w Poznaniu. — Redaktor odpowiedzialny: N. Kamiński w Poznaniu.

Telegraficzna wiadomość.

Aleksandrya, 29. Maja. — Według nadeszłych wiadomości z Aleksandryi do Marsylii w d. 9. b. m. znajduje się cała Arabia w powstaniu i oświadczyła, iż sultana nieuznaje. Gubernator Mediaz basza wprowadził jest nieustraszonemu mężem, ale nie posiada dosyć sił, aby przytłumić powstanie, a na rychło posiłki liczyć nie może.

Berlin, 12. Czerwca. — Najj. Pan raczył nadać radcy rejencyjnemu Krause w Królewcu, tytuł tajnego radcy rejencyjnego i sekretarzowi rejencyjnemu Suermann w Minden tytuł radcy obrachunkowego.

Berlin, 11. Czerwca. — Staatsanzeiger zamieszcza najwyższe rozporządzenie z d. 15. p. m., mocą którego ordynacją miejską dla reńskiej prowincyi z d. 15. Maja 1856 nadaje miastom niżej 10,000 mieszkańców, które na prowincyalnym sejmie reńskim są reprezentowane, jeżeli które z nich nieprzeniesie ordynacyi gmin wiejskich. Równocześnie ogłoszoną została sama ordynacja miejska.

— Kreuzzeitung donosi: w ministerstwach pracują teraz nad projektami, które porą jesienną mają być przedłożone sejmom prowincyalnym. W ten sposób możemy sprostować ponawiające się pogłoski, iż obie izby sejm w tym roku wcześniej jak zwykle zwołane zostaną, bo jednocześnie sejm i sejmiki prowincyalne odbywać się niemogą.

— W Staatsanzeigerze pruskim stoi zawiadomienie, że osoby udające się do Królestwa polskiego powinny oprócz paszportu składać tak jak dotąd poświadczenie władzy krajowej co do nienaganego politycznego zachowania się swego, jeżeli chcą w cesarsko-rosyjskim poselstwie uzyskać wizę na paszporcie. Poświadczenie to może być albo na osobnym arkuszu wystawione albo w paszporcie samym zamieszczone.

Królowna bawarska i następcą tronu wirttembergski dziś Berlin opuścili. Wielka księżna Olga pozostała przy matce.

Prezes rady ministrów, pan Manteuffel dawał wczoraj dyplomatyczny obiad dla ks. Gorczakowa, który dziś miał wyjechać.

Po dwóch dniach pogody niebo znów chmurami powleczone, dziś zaczęło trochę padać, ale temperatura ciepła.

Rosya.

Petersburg, 4. Czerwca. — Cesarz spodziewany tu 12. Czerwca. Dwór i ministrowie już w Lipcu udają się do Moskwy.

— Pod dniem 5. Czerwca piszą z Wiednia do Constitutionnela: Rosyanie zaczynają wynosić się z tej części Bessarabii, która ma być od Rosyi oderwaną. W Ismailu jest tylko załoga 150 ludzi wynosząca. Flota rosyjska jest rozbrojona.

— Dnia 6. Czerwca przejeżdżając cesarz przez Mitawę, był przyjmowany z wszelką okazałością.

— Piszą do Nord z Petersburga: Dzienniki tutejsze rozprawiają tylko o liniach parostatków i o kolejach żelaznych, które w Rosyi zaprowadzić należy. Ta inicjatywa prasy rosyjskiej nie jest wcale mało ważną cechą charakterystyczną; pragniem jak najrychlejsze rozwinięcie naszych stosunków z ludami zagranicznymi, pojmujęm bowiem, że Rosya, posiadająca 90 milionów dziesiątych czarnoziem, posiada w nich bogactwa daleko większe i daleko bardziej niewyczerpane, jak kopalnie złote Uralu, Altaju lub Syberyi. Nikt nie zaprzeczy, że Rosya musi być poprzęzana na wszystkie strony kolejami żelaznymi; ale rozdział się wszędzie, gdy chodzi o zastosowanie. Jedni marzą tylko o kolejach żelaznych z wielką szybkością; inni, skromniejsi, poprzestają na szynach, zostawiając lokomotywy klimatom pod pewnym względem szczęśliwszym; zresztą jak wszędzie, zgodzić się nie mogą o kierunek linii. Czy te linie komunikacyjne przeznaczonemi będą głównie do łączenia portów z środkami produkcji rolnej? Czy mają mieć charakter bardziej wyłącznie rosyjski, to jest służyć głównie do przywrócenia równowagi między konsumpcją a produkcją w całym cesarstwie, albowiem wiadomo, że ceny zboża zmieniają się od 1 do 10, a nawet więcej, stosownie do gubernii; do tej zaś pory nie zdołano usunąć tej nierówności cen, równie szkodliwej dla gubernii ubogich, w których brak zboża, jak dla bogatych, nie mogących sprzedać zbytku swego ziarna, z powodu braku takich środków przewozu. Oto główne węzły kwestyi dla teoretyków; dla reszty nowe środki komunikacji powinny zadość uczynić temu podwójnemu celowi. W innych krajach należy się dobrze namyśleć nim się wezmą do rozwiązania zadań podobnych, ale ponieważ Rosya jest prawie całą płaszczyną, ponieważ grunta są tanie etc. zadanie jest niezmiernie ułatwionem; uważałem bowiem, że wszędzie roboty sztuki wielką część wydatków stano-

wiły, tutaj, zaś roboty te ograniczyłyby się do kilku mostów. Ruch wewnątrz i na południu mógłby się odbywać za pomocą koni; silne i niezmordowane rysiaki ruskie mogłyby zrobić po 20 wiorst na godzinę z ciężarem trzy razy większym od tego, z którym dziś przebiegają 8 do 10 wiorst. Nouvelliste d'Odessa utrzymuje, że nasze koleje żelazne południowe, przeznaczone głównie do przewozu towarów, nie potrzebują wielkiej szybkości. Ta strona Rosyi przedewszystkiem wymaga środków przewozu łatwych i regularnych, któreby w złej porze roku zastąpiły sanne, tak pożytek przynoszącą na północ a której prawie całkiem im zbywa. Dwie przyczyny popierają ten system: niezmierna rzadkość paliwa, które do południowych gubernii potrzebaby sprowadzać o jakie 300 wiorst; powtóre, korzyści jakie ztąd ciągnąćby mogli właściciele stadnin. Zresztą, kolę żelazna tak uorganizowana może rozszerzać swe gałęzie na wszystkie strony bez wielkich kosztów. Te uwagi nie stosują się do kolei żelaznych północnych, przechodzących mających przez strony lesiste, Nouvelliste d'Odessa pomiędzy innemi mówi jeszcze: Kolę żelazna Mikołaja, stanowiąca drogę odbytu ku Bałtykowi dla pierwszego miasta przemysłowego w cesarstwie i łącząca dwie stolice była przed innemi konieczną; każdy to pojmował; komunikacje gubernii środkowych z południem i portami morza Czarnego, są dziś znowu najważniejszymi, bo guberniom północnym ułatwia komunikacje sanna, której na południe nie mamy w sposób stały i regularny. Stowarzyszenie prywatnych, dotąd jeszcze urzędownie nie ukonstytuowane, projektowało dwie linie: 1. Z Odessy do Kremenczuka. 2. Z Teodozyi do Moskwy. Pierwszą z tych linii, długą na 180 wiorst tylko, badał inżynier belgijski Sieber. Już w 1848 plany i niwelacje tej linii były dokonane, przejrane, zatwierdzone. Linia centralna z Krymu do Moskwy nie znajduje się w tych warunkach.

Według projektu, miała ona biec przez Kosę Arabatu, wzdłuż północnego Krymu, która to strona nie bardzo jest wygodną dla kolonizacyi. Przeciwnie, linia skierowana na most Czongar obudziłaby w Krymie życie, czynność i ruch przemysłowy, na którym zbywa tam zupełnie. Natura stron, przez którąby ta kolę żelazna przechodziła, zrobiłaby ją jedną z najtańszych w cesarstwie. Do Charkowa droga ta szła płaszczynami, wszędzie stępy bez rzek, od Krymu aż do Walok; Samara jest małą rzeczką, którą łatwo przebyć drogociągami. Na obu tych liniach ruchby się odbywał lokomotywami.

Francya.

Paryż, 8. Czerwca. — Wszystko krząta się w Paryżu około zbierania składek dla nieszczęśliwych powodzią dotkniętych i stara się nieść im ulgę. Cesarz z jednego w drugie spieszy miejsce ze słowem pociechy, z hojnym darem. Rada administracyjna kolei żelaznej orleańskiej, która poniosła straty do 10 milionów, ofiarowała na powodzią dotkniętych 150,000 franków. Na drodze prywatnej subskrypcyi spodziwają się 6—7 milionów franków.

— Wedle najnowszych wiadomości wody zaczynają ustępować. Na Sekwanie spostrzegać można parowce.

— Wielka część wołów i krów na wystawie choruje, kilka padło pomimo starań. Zdaje się, że niedostaje im powietrza w zamkniętem, acz przestronnem, miejscu. Wszystkie bydło ma postać smutną i chorobliwą.

Paryż, 10. Czerwca. — Kardynał Patrici, poseł papieżki na uroczystość chrztu cesarzewicza, przybył wczoraj, przyjmowany bardzo wystawnie.

— Cesarz wyjechał do Angers i Trelaze (departament Luary i Mayenny).

(Kor. Cz.) Paryż, 2. Czerwca. — Hr. Montalembert powiedział w izbie mowę polityczną z okazji prawa zmieniającego opłaty pocztowe od dzienników. przemówił za zniesieniem opłat od pism politycznych, wystawiając je jako niebezpieczne; nazwał drakońskim nowy projekt do prawa, mający moralizować towarzystwa finansowe i wyprowadzić z niego wnioski, że giełda rozwinięła wielkie zło. Według niego system cesarski tamuje życie polityczne, zwrócił umysł do giełdy i socjalizmu. Hr. Montalembert lęka się socjalizmu i maluje go w czarnych kolorach, jak paryski korespondent Timesa. Hr. Montalembert trzyma się na breszy i uderza na cesarstwo przykładem Anglii, ale Anglia i Stany Zjednoczone dają mu ciągle zaprzeczenia, który wylicza w *Revue Contemporaine* p. de Forcade de la Roquette szwagier marszałka de St. Arnaud. *Edinbourg Review* i *Westminster Review* w Kwietnia a *Blackwood's Magazine* z Maja, wystawiają dzieło Montalemberta o Anglii jako prosty pamflet obrońcy przeciw cesarstwu i przeczą, aby Anglia była tak piękna jak ją rzeźcone dzieło maluje. Powyższe przeglądy zarzucają autorowi, że patrzył tylko na *respectability* angielskie, a nie na lud, który jest ciemnym i niemoralnym i że zapominał, że to co jest dobrego w Anglii, mianowicie *self government*, jest owocem protestantyzmu i zupełnie niezgodnem z katolicyzmem. Ostrzejszą jeszcze krytykę dzieła Montalemberta zrobiła katolicka *Brownson's*

Rewiew wychodząca w Bostonie. Przegląd ten uważa Montalemberta za próżnego agitatora, radzi, aby partya katolicka we Francji nie występowała z chorągwią polityczną i zapewnia, że Francja nie może przyjść do wielkości tylko pod znamieniem: cesarstwa, demokracji i katolicyzmu.

Cesarz wyjechał wczoraj do Lyonu dla zanieśienia pomocy ofiarom powodzi południowych rzek Francji. Wyjazd nastąpił nagle. Sprawi on dobry efekt na południowym ludzie, mianowicie lyońskim zostającym pod wpływem socjalizmu.

Onegdaj ks. Oskar był w cyrku pól elizejskich.

Independance doniosła, że p. Moquard przestanie sprawować obowiązki zastępcy sekretarza cesarskiego. Może on z przyczyny wieku i słabości, mniej pracować i być wyręczonym w pewnej części przez kogo innego, ale pracować z cesarzem nie przestanie, bo łączy go z tronem dawne stosunki. p. Moquardt wyjedzie do Contre Aix Ville, gdzie są wody dobre na podagrę.

Pojutrze odbędzie się chrzest czterech dzwónów do Notre Dame. Chrzest odprawi arcybiskup.

Wczoraj została otworzona wystawa rolnicza. Jest to dla Paryża miła rozrywka bo wiejska. Woły angielskie i węgierskie obudzają wielką ciekawość: pierwsze są ogromne i prawie bez rogów, drugie małe a ogromnymi rogami. Przy wółach jest trzech pastuchów ubranych po węgiersku ale mówiących po słowacku. Wół durhamski zjadłby wołu węgierskiego a może i galicyjskiego. Barany są białe, czarne i czerwone. Barany z rasy Cotswald podobne są do paż bulwerowych noszących krenoliny. Wystawiano mnóstwo narzędzi rolniczych, mnóstwo zboża, kwiatów, drzew, wełny, nawet serów, szynki itd. Wystawa kogutów jest najzabawniejszą. Każdy kogut pieje inszym językiem: prawdziwa to wieża Babel. Cesarz zwiędził wystawę w Wilii jej otwarcia. Woły przed nim powstawały..... przy kijowej impulsji pastuchów.

Anglia.

Londyn, 7. Czerwca. — Londyn zajmuje ciągle sprawa amerykańska i mniemany wyjazd pana Cramptona.

— Times zamieszcza ostrą krytykę nad cyrkularzem austriackim wydanym w sprawie włoskiej. Chociaż, mówi to pismo, sprzymierzeniec królestwa, które dumne jest ze swej wolności, jako i cesarstwa, które swój początek winno jest rewolucji, trzyma się Austria nieoderwanie dawniejszego systemu, przed dwudziestu laty zwyczajnego. Cykularz wydany przez gabinet wiedeński do swych zastępców we Florencji, Rzymie, Neapolu i Modeny, mógłby być bardzo dobrze napisany w dniach Laybachu i Weroni. Nie możemy zataić, że austriaccy mężowie stanu opuścili z rąk swych piękną sposobność, gdy zamknęli oczy swe na nowe położenie Europy. Mogli byli ująć za cugle przy zmianach jakie nastąpią, zamiast że się przeciw temu opierają, przyczem in każdy rok nowych doda zmartwień, boleści i pewnie zagrozi wojną nieuchronną.

— Dawniejszy prezydent Stanów Zjednoczonych pan Fillmore, był tu onegdaj wracając z Francji.

— Parowiec pocztowy „Asia” nadszedł z wiadomościami z New York do 28. Maja. New York Herald donosi, że angielski poseł Crampton 27. Maja otrzymał swoje paszporta. — Handel nasz, mówi Examiner, z Ameryką był niemały. W roku 1854 wynosiła wartość ogólna artykułów do Anglii z Ameryki weszłych 29 milionów funt. szterl., blisko $\frac{1}{5}$ tego co z wszystkich części świata; w tymże roku wywóz z Anglii do Ameryki wynosił 22 milionów funt. szterl.

— Times daje interesowne porównanie Francji z Anglią wyjaśniając dzisiejsze stosunki obu tych państw co do supremacji i znaczenia w Europie.

„Nadaremnieby kto temu przeczył — powiada — że dziś cały ład stały nie nam, ale naszemu sprzymierzeńcowi oddaje pierwszeństwo w Europie. Nasze pożyte i nasze obyczaje inne są, niż na lądzie stałym. Od Lizbony aż do środka Rosyi, wszystko się na francuski model układa. Dzieci się uczą francuskiego tak jak ojczystego języka, a następne pokolenie będzie więcej zfrancuzone, niżeli którekolwiek przedtem. Ludy samorodne tracą wyraźnie na siłach żywotnych, a ztąd na oryginalności, i w uobyczajeniu swoim, idą za przykładem Francji.”

„Kiedy taka jednostajność po całej Eurogii się szerzy, i każda stolica na lądzie stałym, w mały Paryż się zamienia, Anglia postępuje swoim właściwym torem. Wszystko tu u nas w kraju obrachowane jest dla Angliki i tylko dla Angliki. Cudzoziemiec nie ma tu ani zabawy, ani towarzystwa, ani sympatyj. Publicznych zabaw jest mało, a prywatne towarzystwa, choćby dlań były przystępne, są mu obce pod względem wyobrażeń i skali towarzyskich. Nic zatem dziwnego, że ostatnie niepowodzenia Anglii w wojnie wschodniej zbyt są przesadzane w porównaniu z powodzeniem Francji, i że świat rad robi porównania na szkodę kraju, którego ani lubi ani pojmuje. Zamiast przechwałek, Anglik sam woli kraj w czarnych kolorach wystawiać, i potwierdza tem samem niekorzystną krytykę z tą surowością, z jaką zwykł wszystko osądzać, co mu się w rządzie, w ustawach i w ogóle nagannym widzi.”

„Montalembert zauważał niedawno, że się pojawił u Anglików nowy kierunek ubóstwiania nieograniczonej władzy; jakoż nie można zaprzeczyć, że umysły słabe i niestałe uwieść się dały wypadkami i podziwiały siłę ześrodkowanej władzy, szybkość i nieuległość, z jaką występuje, oraz śmiałość, z jaką każdego powala, któryby ją śmiał nagać. Pozwolono tym ludziom wygadać się do woli, a czas okaże, ile są warte ich spostrzeżenia. Przynajmniej nie mamy ochoty wdawać się w żakoskie rozprawy, kto lepiej wojnę prowadzi, despoci czy rzeczpospolita. Atoli zwrócić musimy uwagę na pierwszeństwo, jakie przynosi wolność, publiczne postępowanie i ludowa reprezentacja. Wewnętrzne stosunki narodu mogą być większego znaczenia, niżeli wpływ, jaki na zewnątrz wywiera.”

„Nasi korespondenci z Paryża skreślają nam obraz obecnych stosunków Francji. W tej samej chwili, kiedy bije godzina zwycięstw i sławy, w dniu tryumfalnym wielkości cesarskiej, dochodzi nas na nowo gróźny wyraz socjalizmu. Choroba ta, tak nam piszą, ani wymarła, ani się uspiła; zapomniano tylko o niej. Rozszerzyła się po szerokich powiatach Francji, począwszy od granic Niemiec i Włoch, aż do oceanu atlantyckiego. Paryż i Lyon, jak dawniej, tak i teraz są ogniskami rewolucyjnego pożaru. Lyon zawsze jest jeszcze główną kwaterą tej partyi, która wyraz rewolucji zawsze jeszcze bierze w dawnym znaczeniu, nie w nieoznaczonym znaczeniu wolności, równości i braterstwa, czyli otwartego pola dla wszystkich, ale w znaczeniu tych zasad,

które Marat wyznawał, i tych środków, jakich Robespierre używał. Dowiadujemy się, że ta moralna zaraza jest jeograficznie ograniczona. We Francji, podobnie jak w innych państwach ładu stałego, klasa ludzi robocza nie ma prawa wolnego przechodzenia z miejsca na miejsce. Anglik, który tam 100 mil ujdzie, a nikt go się o paszport ani spyta, gotów sądzi, że to tylko próżna i uciążliwa formalność; atoli rzemieślnik i włościanin inszą piosnkę zaśpiewają.

„System paszportowy zmusza liczną ludność roboczą, że się trzymać muszą miejsc swego urodzenia, rzecz tem dziwniejsza, że właśnie to utrudnienie wolnego przechodu, daje największą porękę złemu, gdy tymczasem zupełna wolność podróżowania pomieszczałaby mieszkańców ze sobą i rozproszyła wiadomości rzeczy, na której rewolucja nauki swoje opiera. Głównymi agentami centralnej propagandy, są członkowie owego niestałego cechu, których zatrudnienie prowadzi wzdłuż Rodanu, Loary, Saony i Rony, tam i na powrót. Gdzie tylko zawinie tratwa albo czołno flisa, tam się włościanin dowie, że są bogacze i arystokraci; tam nauczy się cześci dla Cloutza, Barbessa i Ludwika Blanka. Komunizm rozchodzi się z biegiem wielkich rzek i gościńców. Nawet w pewnych fabrykach i rękodzielnach natrafiamy na rozmaite polityczne zasady; najlepszy dowód, że rewolucja nauki swoje udziela ustnie wśród tych co żyją spolem po fabrykach i szynokowniach, a nie potrzebuje pośrednictwa książek, ni gazet, ni faworytalnych demagogów.”

„Towarzystwa tajne zachowują się naturalnie biernie i czekają na hasło z Paryża, Lyonu i Marsellii. Wielkie miasta są naszpikowane żołnierzami i dla tego nikt nie śmie rozpoczynać. Być może, że kiedyś cała ta sieć sprysiężeń zniszczoną zostanie, może byt dobry materyalny zmniejszy nieukontentowanie; może wolny postęp oświaty przekona kiedyś nawet zgłodniałego żebraka, że bunt i rabunki nie mogą przynieść poprawy. Atoli jakież to stan okropny, po siedmioletnich despotycznych rządach! Trzebać na to wyraźniejszego dowodu, że tak nazwany rząd silny, nieodpowiedzialny i opatrzone we wszystkie środki przymusowe, nie może przecież podołać tkaczom, kowalom i robotnikom przy winnicach? Czemuz w Anglii nie ma dotąd tak zwanych *classes dangereuses*; czem się dzieje, że w Londynie, w Manchester, albo w Glasgowie, miastach bezbronnnych, zebrać się może bezpiecznie do miliona ludu na obrady? Anglia posiada bardziej nasiadłą ludność, grunt mniej urodzajny, i klimat mniej przyjemny, niż Francja, albo Niemcy, albo Włochy; a jednak mimo wielorakiego niedostatku, nie ma ani politycznego nieukontentowania, ani nienawiści stanów.”

„Nie zawsze jednak tak bywało, a nawet jeszcze za teraźniejszego pokolenia. Był taki czas w Anglii, gdzie mężowie stanu rozumieli, że trzeba buntowników wykorzystać, i dla tego nigdy na buntownikach nie zbywało. Chcieli swawolę prasy powściągać, i dla tego co dzień prasa stawiała się swawolniejszą i szaleńszą. W nowszym czasie wzięto się do innego planu. Od 25 lat mamy zupełną jawność, zupełną wolność mówienia, zgromadzania się i podróżowania, i w ciągu tego czasu zniknęły wszelkie tajne towarzystwa i wszelkie przeciwspoleczne doktryny; ale zniknęły też i denuncyacje i gromadne aresztowania, któremi je dawniej pokonywać chciano.”

„Czemu awanturnik socjalistowski w ciągłej tu u nas zostaje obawie, spodziewając się, że pierwszy lepszy człowiek ze zgromadzenia powstanie i całą jego teorią w niwecz obróci? Albowiem każdy przez czytanie i przez wolne pożyte tyle nabrał zdolności, że słucha wszystkiego, co się za lub przeciw jakiemu zdaniu, da powiedzieć. Ostatnimi laty, znalazła się pewna klasa Anglików, która przy dwóch różnych okolicznościach polecać chciała zagraniczny system przymusu i tajemnicy. Pewien książę krwi królewskiej uczynił uwagę przy rozpoczęciu się wojny na wschodzie, że ciężka próba czeka instytucje sejmowe. Sądziły że instytucje próbę tę wytrzymały i nie pokazały się aby były za lekkie.”

Hiszpania.

Madryt, 7. Czerwca. — Kortezy przyjęły wszystkie artykuły prawa co do milicyi narodowej.

Grecja.

Ateny, 31. Maja. — Jenerał Kalergis niezadługo spodziewany tu i sądzą że wkrótce nastąpi pogodzenie się jego z królem. Pan Trikupis oznajmił, że wkrótce wojska cudzoziemskie z kraju wyjdą.

Ateny, 27. Maja. — Gazeta urzędowa ogłasza rezultat zliczania ludności z roku zeszłego. Wedle tego liczy Grecya 1,043,153 ludzi, więcej przeto niż w roku 1854 o 1581 dusz.

Turecja.

Konstantynopol, 25. Maja. — Poselstwo rosyjskie czynności swe rozpoczęło. Uroczystość Bożego ciała obchodzono tu ze strony chrześcian z wielką wspaniałością. W Galacie towarzyszyło pochodowi wojsko tureckie.

— Raporta z Krymu dochodzą do 22. Maja: I Anglicy zaczynają na dobre z Krymu wychodzić, i 6 do 7000 ludzi dziennie wsiada na okręty. Eupatoryą oddano całkiem Rosyanom i flaga ich wywieszona. Pozostali tam Turcy w ilości 1200 ludzi w dniu oddania Rosyanom miasta wsiedli na okręty.

— Z listu z Tryestu dowiadujemy się: Podług listu z Konstantynopola (data opuszczona) panuje między Turkami wielkie oburzenie z powodu hattı humayun. W Podgoryczy zapalono dwa kościoły katolickie i zabito dwóch chrześcian. W Nifcie niedaleko Czarnogóry uderzyli chrześcianie na karawanę z Ragusy idącą i złupili ją; przy tem miało 14 Turków życie postradać.

Kronika miejscowa.

Poznań, 12. Czerwca. — Dziś dopiero rozpoczyna się u nas targ urzędowy, tymczasem już wcześniej pozawierano układy i sprzedano dość znaczne partie z małą podwyżką. Taić nie ma co przed sobą, że stagnacja i niepewność panuje między kupującymi, co wzajem oddziaływa na rozliczne interesa. Ztąd niemałe zajądą w tym roku trudności. Nie chcemy kombinować powodów, które wpływają na to zatrzymanie się ochoty między kupującymi, bo trudno wyświecić tak pogmatwane interesa, jakie są teraz, przestajemy przeto na sprawozdaniu urzędowem komisji izby handlowej wrocławskiej, która podaje przyczyny domysłowe, z jakich powodów stagnacja w handlu nastąpiła. Różnicy przecie w cenach między targiem poznańskim a wrocławskim niemasz, jak się pokazuje z cen wiadomych, utrzymujących się na obu targach. Jeszcze jeden pozostaje widok polepszenia się targu, to jest w Berlinie, na którego zwracają się oczy tych, którzy swę wełny dotąd niesprzedali.

Lwówek, 9. Czerwca. — W nocy ostatniej skradziono z boru pana Łąckiego 10 kłóców desek i 9 sztuk obrobionego budulcowego drzewa i zabrano je na czterech wozach. Wozy te przeszły do Pniew dziś przedpołudniem przez nasze miasto. Ponieważ właściciele tego drzewa udali się śladem za temi wozami, przeto też przy pomocy tutejszej policji odkryli złodzieja. Był nim czeladnik ciesielski Mürke, który z bezczelnością najął sobie 4 wozy do przewiezienia tego drzewa niby zakupionego z boru do Pniew i kazał wczoraj, to jest w niedzielę wieczorem po nie zajechać do boru. Złodziej ów wybrał niedzielę, ponieważ w tym dniu robotnicy udają się do wsi i pozostawiają w boru swoje roboty. Nie masz więc świadka, co się w boru dzieje. Ponieważ czeladnik Mürke jest z Brandenburgii rodem i nie ma stałego siedliska i tylko pracował u kupców drzewa po borach, więc łatwo się domyślić, że chciał owo drzewo, wartujące 50—60 tal. sprzedać i z pieniędzmi uciec, albowiem trudno przypuścić, aby tak otwarta kradzież długo się mogła ukryć. — Ponieważ tyfus w parafii brodzkiej jeszcze nie ustał i po innych wsiach się szerzy, przeto władza okręgowa zakazała tańców i hulańek nocnych po gościach, aby lud niemający pomiarowania wstrzymać od trwonienia ciężko zarobionego grosza. To też widać, że niejedna rodzina, która cierpiała w skutek lekkomyślności swego naczelnika, dziś nieco lepiej się rządzi i ma kawałek chleba na pokrzepienie się swoje. — W naszej okolicy już sprzątają koniecinę, z obfitości są gospodarze zadawoleni, chociaż podczas jesieni myszy znaczne w niej szkody poczyniły. Grochy zaczynają już kwitnąć, a żyto tak jest wyrosło w słomę, że dochodzi na wielu miejscach stóp 7.

Trzemeszno, 8. Czerwca. — Onegdaj wieczorem przybył z Mogilna prezes rejencji p. Schleinitz i zwiedził wszystkie klasy tutejszego gimnazjum i zatrzymał się na wykładzie niektórych przedmiotów nauk owych. Potem zwiedził budowę nowego gimnazjum, pod które w roku zeszłym założono fundamenta. W tym roku nie nie robiono około tej budowli i podobno w tym roku do niej się nie wezmą, ponieważ trudno o materiały w naszej okolicy do dalszej budowy. W roku zaś przyszłym na pewno spodziewamy się stosownych materiałów, ponieważ Duszno je z swoich zakładów dostarczać będzie. Prezes wyjechał potem do Krzekotowa pod Mogilnem, gdzie odkryto łomy marmurowe, które bada asessor górniczy z Berlina.

Z Inowrocławskiego, 8. Czerwca. — Znany tu z wypadków ostatnich Sefer bej ma przybyć w odwiedziny do swej rodziny i dóbr swoich w tych dniach z Konstantynopola. — Pułkownika zaś Ferdynanda hr. Dienheim Chotomskiego dra medycyny fakultetu paryskiego, autora »Eneidy trawestowanej«, słynnego malarza, artystę i archeologa, który tu w odwiedziny do synów swoich przybył, wydano po dwutygodniowym za paszportem francuskim pobycie. — Znosi się w naszym powiecie na dobre urodzaje, nawet i rzepie we wielu miejscach się poprawiły. Welny zbiór niezadowalający, a czas słotny i zimniejszy nad zwyczajną w innych latach temperaturę. Grady, które w płockiem ogromne zrzuciły szkody, dotknęły i nasz powiat w okolicy Gniewkowa.

Targ na welnę.

Wrocław, 9. Czerwca. — W ciągu Maja a szczególnie w ostatnim tygodniu licznie przybywali tu kupey i nie było dnia w którymby niezawierano układów o welnę. Tak wykupiono tu zapasy welny rosyjskiej i szlaskiej około 4500 centnarów po dobrych cenach. Ponieważ zapasy te się wyczerpały, a u fabrykantów były na schyłku, przeto rozumiano, że targ welniany tego roczny pod najpomyślniejszą wróżbą się odbędzie. Tymczasem nie tak się stało, wszelkie przepowiednie chybiły, a więc zaczęto zastanawiać nad powodami, dla których taka odrębność w handlu welnianym nastąpiła. Naprzód podawano za powód, że aukcja londyńska również była martwa i że na niej także ceny welny kolonialnej na centnarze spadły w końcu o 6—9 tal., dalej, że deszcze wielkie zrzuciły powodzie we Francji i ztąd może żniwo tegoroczne uciec, na koniec nieporozumienia między Anglią i Ameryką. Producentom natomiast mając na uwadze chęć do kupowania welny fabrykantów i spekulantów, wystąpili z niesłychanymi żądaniami i żądali o 20 proc. więcej niż w roku zeszłym. To wprowadziło w disharmonię targ cały wrocławski i interesa szły z trudem i oporem, tak że dziś dopiero, jako w dniu przedostatnim targu odezło 2/3 sprowadzonej welny. Płacono za dobrze wyprawną welnę po 8 do 12 tal. więcej, aniżeli w roku zeszłym, inną zaś pośledniejszą z małą różnicą do roku zeszłego.

Głównie teraz kupowali fabrykanci francuscy, belgijscy, reńscy i angielscy, okoliczni zaś fabrykanci i spekulanci zupełnie się wstrzymywali od interesów. Co do wagi możemy ubytek podać na 10 procent, który powstał częścią w skutek wypadania owiec, częścią słabszego wypadku strzyży.

Na targ tu przywieziono:

szlaskiej welny około	33000 cetn.
poznańskiej	5000 „
polskiej, rosyjskiej i austriackiej	1500 „
stary zapas	1500 „
razem	41000 cetn.

W księgarni E. S. Mittler'a (A. E. Döpner) jest do nabycia:

Hugo V. **LES CONTEMPLATIONS.**
2 Tomy. 1 Tal. 10 Sgr.

Wyznaczony na dnie 3. i 4. Lipca r. b. targ na konie w mieście Poznaniu znosi się niniejszemu.
Poznań, dnia 8. Czerwca 1856.

Królewska Rejencya,
wydział spraw wewnętrznych.

OBWIESZCZENIE.

Procenta za I. semester r. b. od wszystkich wy pożyczonych kapitałów przez prowincjalną kasę zasilkową powinny być zapłacone wedle statutu w czasie od 15. Maja do 1. Czerwca. Przepominamy o tém interessantom w pewnym oczekiwaniu, że za-

ległości wszelkie bezwzględnie będą do tutajszego instytutu kassy prowincjalnej zapłacone.

Poznań, dnia 6. Czerwca 1856.
Dyrekcja kassy zasilkowej prowincjalnej.
Nordenflycht.

Aukcja powozu i wina.

Z polecenia tutajszego Król. Sądu powiatowego sprzedawać będą w **piątek dnia 13. Czerwca r. b.** przed południem o godzinie 10. w Rynku przed wagą ratuszową **wielką całkiem krytą landarę na resorach w kształcie C.**, a o godzinie 11tej w sklepie urzędu poborowego pod gmachem rejencyjnym **6 kuf wina węgierskiego,**

W roku zeszłym było . . . . 44000 cetn.

a więc w tym roku mniej . . . . 3000 cetn.

Ceny płacono następujące:

za szlaską elektoalną jednostrzyżną	138—155 tal.
„ „ bardzo piękną jednostrzyżną	125—135 „
„ „ piękną	112—120 „
„ „ średnią	98—108 „
„ „ pośledniejszą	88—93 „
„ „ jedno i dwustrzyżną włosciańską	83—86 „
„ „ garbarską welnę	74—88 „
„ poznańską piękną jednostrzyżną	98—108 „
„ „ średnio i średniopiękną	85—95 „

Obecnie pozostało jeszcze szlaskiej i poznańskiej welny na targu około 10,000 cetn. Polską welnę zaczynają dowozić.

Komisja izby handlowej wysadzona do napisania sprawozdania o targu welnianym wrocławskim.

Wiadomości handlowe.

Berlin, 11. Czerwca.

Pszenica 80—118 tal.

Żyto 81 ft. 79— $\frac{1}{2}$ tal., na Czerwiec 73 $\frac{1}{2}$ —74—73 tal., na Czerwiec Lipiec 66 $\frac{1}{2}$ —66— $\frac{3}{4}$ —66 $\frac{1}{4}$ tal., na Lipiec Sierpień 62—61— $\frac{1}{2}$ —61 tal., na Wrzesień Październik 56 $\frac{1}{2}$ —57 tal.

Jęczmień wielki 54—60 tal.

Owies 34—37 tal.

Groch 72—82 tal.

Olej rzepiowy 16— $\frac{1}{8}$ tal., na Czerwiec i Czerwiec Lipiec 15 $\frac{7}{8}$ tal., na Lipiec Sierpień 15 $\frac{5}{8}$ tal., na Wrzesień Październik 15 $\frac{1}{4}$ — $\frac{3}{8}$ tal.

Olej lniany 13 tal., na dostawę 13 tal.

Olej makowy 19—21 tal.

Olej konopny na dostawę 13 $\frac{1}{4}$ tal.

Olej palmowy 15 $\frac{1}{8}$ tal.

Okowita bez beczi 34 $\frac{1}{4}$ —34 tal., na Czerwiec 33 $\frac{5}{8}$ — $\frac{3}{8}$ tal., na Czerwiec Lipiec 33—32 $\frac{1}{4}$ tal., na Lipiec Sierpień 32 $\frac{1}{2}$ — $\frac{3}{4}$ tal., na Sierpień Wrzesień 32 $\frac{1}{2}$ do 32 $\frac{1}{2}$ tal., na Wrzesień Październik 31 tal.

Szczecin, 11. Czerwca.

Żyto 74—75 tal., na Czerwiec 73 tal., na Czerwiec Lipiec 66 tal., na Lipiec Sierpień 63 tal., na Wrzesień Październik 58 tal.

Olej rzepiowy 15 $\frac{1}{2}$ tal., na Wrzesień Październik 15 $\frac{1}{3}$ tal.

Okowita 10 $\frac{1}{8}$ proc.

Przybyli do Poznania 12. Czerwca.

BAZAR: Szczaniecki z Wąsowa, Żółtowski z Myszkowa.
HOTEL DREZDEŃSKI MYLIUSA: Rüben z Pily, Arndt z Arkuszewa, Förster z Wisulki, Neuss z Aachen, Hirsckorn z Szczecina, Lewy z Inowrocławia, Merzbach z Bydgoszczy, Wolfsky z Berlina.
HOTEL BAWARSKI: Kurowski z Zaniemyśla, Loga z Bydgoszczy, Lutige z Królewca, Łaszczyński z Grabowa.
HOTEL DU NORD: prob. Drazkowski z Grabowa, Gensichen z Słaboszewa, Nehring z Kołodziejewa, hr. Czapski z Bukowca, Witthaus z Keltwig, Kurniker z Wrocławia, Kurzig z Rakoniewic, Leichtenritt i Jacobi z Berlina.
POD CZARNYM ORŁEM: Drwęski z Lusowek, Kleine z Buku.
HOTEL BERLINSKI: Wilkoński z Wapna, Henisch z Trzemeszna, Kliks z Koskowa, Preibisz z Padliszek, Słagowski z Ruszkowa, Jänicke z Bütow, Geisler z Görlitz, Schumann z Międzyrzecza, Gottschald z Lipska, Leisebein z Szczecina.
HOTEL PARYŻKI: Einsporn z Srodki, Ciesielski z Bielow, Rogaliński z Cerekwicy, Kierski z Białejgłyna.
POD ŻŁOTĄ GĘSIĄ: Wiese z Ciszkowa, Wendzieski z Gołańczy, Borowski z Meichalm, Degner z Oleszna, Kalumajski z Turza.
HOTEL WIEDENSKI: Łączyński z Kościelca, Driemel, Schlieff i Feller z Guben.
POD BIAŁYM ORŁEM: Schneider z Pily, Foltyski z Janowca.
HOTEL EICHBORN: Hamann z Gottschimmerbruchu, Lewin, Mänter i Burchard z Pniew, Cohn z Reichenbachu, Lachmann z Berlina, Brand z Nowogomiasta, Brasch, Caro i Levin z Nakla, Haase z Żerkowa, Heymann i Salinger z Czarnikowa, Schöps z Kobylina i Wolffsohn z Lwówka.
POD KORONĄ: Lewy, Neumann, Brand i Kröner z Rawicza, Kruttsch, Rosenbaum, Seeliger i Wiener z Czarnikowa, Schreiber z Sremu, Brummer z Gniezna, Cohn z Nowogomiasta, Lewin z Krzywina, Lewin i Basch z Wolsztyna, Hirschler i Werner z Rogoźna.
POD TRZEMA LILIAM: Golski z Soboty i Schlesiger z Pily.
EICHENER BORN: Töplitz z Śmigla, Mathias z Koźmina i Abraham z Wagrowca.
HOTEL KRUGA: Blottner i Goldmann z Wschowy.
HOTEL WROCŁAWSKI: Pieranowski z Golembin, Vogel i Scharfe z Benneckenstein.
POD ŻŁOTĄ SARNĄ: Krupiński z Krzywosadowy, Jackowski z Rudy, Maliński, Zimniewicz i Dankowski z Jarocina, Kowalski z Woli.
W MIESZKANIU PRYWATNEM: Karcewski z Czarnotek, ul. Rycerska Nr. 1.; Hummel z Königsdorfu, ul. Garbarska Nr. 3.; Pröck z Guben, plac Działowy Nr. 10.; Rosiński z Wielkich Łęk, ul. Wrocławska Nr. 15.; Drwęski z Kamieńca, ul. Wilhelmowska Nr. 27.; Beradt i Glass z Grodziska, w Rynku Nr. 40.; Tschischwitz z Racendowa, w Rynku Nr. 66.

a to przez publiczną licytację najwięcej dającym za gotówkę.

Zobel, sądowy aukcyonator.

Wydzierzawienie wiatraka i domu.

Do wydzierzawienia przez publiczną licytację wiatraka, należącego do Goldischa przy Św. Rochu Nr. 22. i domu wraz z ogrodem także Goldischa przy Św. Rochu Nr. 28. jest wyznaczony termin na Sobotę dnia 14. Czerwca r. b. po południu o godzinie 3. w domu przy Św. Rochu pod Nr. 28. Warunki dzierżawne mogą być przejrzane u podpisanego. W terminie licytacji winien każdy licytant złożyć kaucję w ilości Tal. 25.

Poznań, dnia 9. Czerwca 1856.

Zobel, Porucznik za służb. i administrator.

Aukcyja na konie i wóz.

Z zlecenia tymczasowego Administratora sprawy konkursowej Braci Baumert, sprzedawac będą w piątek dnia 13. Czerwca r. b. przed południem o wpół do 10tej w starym Rynku przed wagą ratuszową, Baumerta furmankę, składającą się z **dwóch silnych zdrowych koni zaprzęgowych z szorami i woza szerokiego na niskich kołach,**

wszystko w najlepszym stanie, a to przez publiczną licytację najwięcej dającemu za gotówkę.
Zobel, sądowy Aukcyonator.

Do leczenia syfilitycznych, cierpiących na chorobliwe mokrzenie, części rodne i wyrzuty skórne, znajdują się codziennie w domu z rana od 6. do 10., po południu od 2. do 5.

Dr. August Loewenstein,
w Rynku Nr. 53. na I. piętrze.

Guwerner, Prymaner, w niemieckim języku równie biegły jak w polskim, przytęm muzykalny, przyjmie od Św. Jana inne miejsce. Bliższe wiadomości udzieli P. Prof. **Braun,** na Garbarach lub Expedycya Gazety.

ZEUSCHNERA pracownia fotografowania i malowania portretów przy Wilhelmowskiej ulicy Nr. 25. obok Hotelu Bawarskiego, jest otwarta każdego dnia od 9. do 4. godziny.

Nasza

Fabryka tektur smołowcowanych

w **Poznaniu** ulica Szyfarska Nr. 13. u cieśli Pana **A. Krzyżanowskiego** dostarcza tektur tych samych, o których pod względem ich ogniotrwałości mówi następne obwieszczenie Kr. Regencyi w Potsdamie.

Buescher i Hoffmann
w Neustadt Eberswalde.

Auf Anordnung des Königl. Ministeriums für Handel, Gewerbe und öffentliche Arbeiten, sind über die Feuersicherheit der in der Fabrik der Herren **Buescher & Hoffmann** zu Neustadt Eberswalde gefertigten **Steinpappen** bei deren Anwendung zu Dachdeckungen unter Zuziehung von Sachverständigen, abgegebenen Gutachtens, sind wir nunmehr von dem oben gedachten Königl. Ministerium ermächtigt, hierdurch bekannt zu machen, dass die **mit jener Steinpappe** gedeckten Dächer den **mit gebrannten Dachziegeln**, eingedeckten Dächern in Bezug auf die **Feuersicherheit** gleich zu stellen sind. Dies bringen wir hiermit zur Kenntniss des Publikums. Potsdam den 14. Juni 1854.

Königl. Regierung. Abtheilung des Innern.

Tekturę smołowcowaną bezpieczną od ognia

z fabryki Panów **Alberta Damke & Comp.** w Berlinie i Moabie, doświadczoną w skutek rozporządzenia Król. Ministerium wydziału rękodziel, rzemiosł itd. a następnie poleconą, ma w zapasie i sprzedaje po cenach fabrycznych

Rudolf Rabsilber,
Spedytor w Poznaniu.

Tekturę smołowcowaną do pokrycia dachów z fabryki Alberta Damke & Comp., w komisie w Poznaniu u Pana **Rudolfa Rabsilber,** doświadczywszy pod względem dobroci i trwałości w zimnie, cieple i mokrości, uznałem jako doskonałą, i dla tego użytą też została do pokrycia wielkiej części zabudowań tutajszej Poznańskiej fabryki guano.

Poznań, dnia 15. Marca 1856.

A. Lipowitz, chemik.

Figury wyobrażające Ś. Pańskich na Bożemki także **Passye** malowane na cynkowej blasze i t. p. dostać można u

W. Grünastla, Wodna ul. Nr. 28. I. piętro.

Najmodniejsze kapelusze latowe, czepki, stroiki i t. d. poleca na obecny jarmark wełniany po umiarkowanych cenach Handel stroju i towarów modnych **Augusty Levysohn** z domu **Falk Fabian,** przy Sapieżyńskim Nr. 15.

Mój liczny dobrany skład najpiękniejszych ubiorów dla mężczyzn polecam łaskawym względem.

Joachim Mamroth,
Wilhelma ulica Nr. 9. na pierwszym piętrze.

Fabryka tektur smołowcowanych w Poznaniu.

Powodowani znacznym odbytem, jakiego nasze tak ognio- jak i wodo-trwałe tektury do pokrywania dachów, obijania ścian i sufitów na deszcze i wilgoć wystawionych, w ostatnich latach w różnych stronach, a mianowicie i w Wielkim Xsięstwie Poznańskim doznały, jako i w chęci zadosyć uczynienia wzmagającej się tego materiału konsumeyi, założyliśmy w **samém mieście Poznaniu fabrykę tychże tektur** 3 stopy szerokich a **do 100 stóp długich,** połączyliśmy z nią **fabrykę sztucznych rur kamiennych** do przepustów wody i mostków, niemniej i **koryt** dla trzody, tudzież **fabrykę wszelkich wyrobów z asfaltu.** Zarząd i dyrekcya połączonych tej fabryki oddaliśmy wspólnie naszemu Panu **A. Krzyżanowskiemu,** cieśli tamże, który we wszystkiem, co fabryki tej dotyczy, nas zastępować i za nas „**Büschler & Hoffmann**“ podpisywać będzie.

Büschler & Hoffmann,
w Neustadt-Eberswalde.

Świeżo palone **wapno Rüdgersdorfskie,** eegla, dachówka, prawdziwy angielski **Portland-Cement,** piaskowiec, smoła z węgli kamiennych, najlepsze węgle kamienne i drzewne, również angielski koaks, w Poznaniu u **A. Krzyżanowskiego,** ulica Szyfarska Nr. 13.

Dominium **Wielkie Rybno,** w powiecie Gnieźnieńskim pod Kłeckiem, ma od dziś na sprzedaż 356 sztuk owiec rosłych, mocnych, poprawnych, wełnitych i do chowu szczególniejszej zdatnych. — Pomiędzy temi znajdują się powiększej części młode maciórki, a mianowicie, 228 młodszych i 30 starszych maciórek, także do chowu bardzo zdadne. Prócz tych mogą być sprzedane jeszcze 128 częścią cytówek, częścią starszych skopów. Ceny według okoliczności.

Wielkie Rybno, dnia 10. Czerwca 1856.
O. Zastrow.

Dominium **Górszyn** stacya pocztowa pod Międzychodem, sprzedaje zaraz po strzyży 400 skopów i 120 maciórek, które na 1. Lipca r. b. odebrane być mogą.

Owce są rosłe i mocne, a wełna sprzedana była w roku zeszłym po 85 Tal. za centnar.

Willich.

Dnia 17. Czerwca r. b. w **Cieślach** pod Bukiem we dworze drogą dobrowolnej licytacji za gotową zapłatę od najniższej taxy zaczawszy, powozy, bryczki, sanki, kumnta, szory, sprzęty domowe, pomiędzy temi fortepian, książki etc. sprzedawane będą.

Plugi pomorskie bezkoleśne jedno- i paro-konne.

Radelka Sängera i Thaera do obsypywania kartofli, Zgłębiacze Pilzpulskie, Kopaczce Temanta, brony, kymery, jako też **siewniki** wszelkiego gatunku, poleca **M. J. Ephraim.**

Dom i ogród w **Eborku** pod Nr. 121. jest pod nadzorem korzystnymi warunkami do sprzedania, o których dowiedzieć się można przez listy frankowane w **Buku** u podpisanego.

W. Urbanowski.

Dobre kartofle do pożywiania sprzedaje tanio **Teodor Baarh,** ulica Szewska Nr. 20.

Litografia A. Rynkowskiego w Rynku Nr. 8. naprzeciw figury Św. Jana poleca dobrze urządzone **Rejestra gospodarcze.**

Wyroby slusarskie

do wszelkich budowli są w zapasie i mogą być zaraz przybite, lub pojedynczo sprzedane. Obstalunki mogą natychmiast wykonać.

Józef Bogdański,
przy ulicy Półwiejskiej Nr. 7.

Zdatnych urzędników gospodarczych, ogrodników, gorzelanych i piwowarów, z kaucją i bez, leśniczych i kucharzy wskaże w Poznaniu w Rynku 34. u Restauratora Baensch.

Kantor poleceń z Grodziska. **Böhme.**

Młody człowiek, poświęcający się od lat siedmiu gospodarstwu, wykształcony praktycznie i teoretycznie, obeznany z gorzelnictwem, mówiący po niemiecku i po polsku, życzy sobie zając od Św. Michała niezależne stanowisko jako rządca. Interesowani zechcą o bliższą wiadomość zgłosić się w listach frankowanych pod adresem: **N. T. do Proskau** w Szląsku poste restante.

Ekonom, który już lat 30 praktykuje i większą części w wielkich gospodarstwach zostawał, dobre świadectwa posiada, tak w polskim jak niemieckim języku znany, ma zamiar od Św. Jana r. b. przyjąć dalszy obowiązek. Ulica Wroniecka pod Nr. 22. na parterze w Poznaniu u wdowy **Wojkowskiej,** malarki, można się zgłosić każdą godzinę.

Stangret żonaty, od służby wojskowej wolny, mogący być zarazem masztalerzem, pragnie od Św. Jana r. b. wstąpić w obowiązki do jakiego Dworu. Dokładniejszą wiadomość dać zechce Expedycya.

Przy ul. Św. Marcińskiej 74. na I. piętrze jest do wynajęcia zaraz lub od Św. Jana pięknie umeblowany pokój o 3. oknach na przodku.

J. Wojkowska przyjmuje wszelką bieliznę do prania i jedwabie. Wroniecka ulica Nr. 22. na parterze.

Prawdziwego francuzkiego **oleju terpentynowego** dostać znów można.

Skład gazu i rafinerya oleju

Adolfa Asch,

Zamkowa ulica Nr. 5. niedaleko Rynku.

Biały Węgierski i Litewski miód do picia, w najlepszym gatunku, u

Meyer Hamburger,
Kramarska ulica Nr. 13.

Ostrzegam!!! aby cessyi w roku 1852. przez **Karola Gruberskiego** na Kowalskiego, ekonoma z Woli Xiążęczej, wystawionej, nikt nie nabywał, ponieważ małoletni po Konstantym Kusztelan, mężu moim, jako sukcesorowie po Gruberskim o nieważność tej cessyi protestacyą do Sądu założyli.

Jadwiga Kusztelan, wdowa.

Kurs giełdy berlińskiej.

Dnia 10. Czerwca 1856	Sto pa- ci	Na pr. kurant	
		papie- rami,	gotowi- zna.
Pożyczka rządowa dobrowola . . .	4½	—	101
dito z roku 1850. . .	4½	—	102½
dito z roku 1852. . .	4½	—	102½
dito z roku 1853. . .	4	96½	—
dito z roku 1854. . .	4½	—	102½
Oblig. długu skarbowego . . .	3½	—	86½
dito premii handlu morskiego . .	—	—	150
dito Marchii Elektoralnej i Nowej	3½	—	83½
dito miasta Berlina . . .	4½	101	—
dito dito . . .	3½	—	81½
Listy zastawne Marchii Elek. i Nowej	3	93	—
dito Prus Wschodnich . .	3	—	91½
dito Pomorskie . . .	3	—	92½
dito W. X. Poznańskiego . .	4	—	99½
dito W. X. Pozn. (nowe) . .	3	90½	—
dito Szląskie . . .	3	—	89
dito Prus zachodnich . . .	3	—	86½
Bilety rentowe Poznańskie . . .	4	—	93½
Lousidory . . .	—	—	110½
Akcyje kolei żelazn. Starogr. Poznańsk.	4	97½	—